

In vitro evaluation of the effect of gold nanoparticles on Giardia lamblia cyst

Bavand Z¹, Gholami Sh^{2*}, Honary S³, Rahimi-Esboei B⁴, Torabi N⁴, Barabadi H¹

1- Faculty of Pharmacy, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

2- Toxoplasmosis Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

3- Department of Pharmacognosy and Biotechnology, Faculty of Pharmacy, Mazandaran university of Medical sciences, Sari, Iran

4- Student of Medical Parasitology, Faculty of medicine, zanjan University of Medical Sciences, zanjan, Iran

Received:8 Sep 2013, Accepted: 4 Dec 2013

Abstract

Background: Given the importance of treatment of Giardiasis, particularly the resistance of protozoan to drugs used for the treatment, the aim of present study was to investigat the effect of gold nanoparticles on Giardia lamblia cysts in vitro.

Materials and Methods: In this experimental study, Giardia cysts were collected from stool and concentrated and isolated over 0.85 M-sucrose. Then, gold nanoparticles were prepared at concentrations of 0.05, 0.1, and 0.3 mg/ml. The effect of different concentrations of the nanoparticles at minutes 5, 15, 30, 60, and 180 was evaluated and compared to control groups. Obtained data recorded and statistically analyzed.

Results: The cytotoxic effect of nanoparticles on the Giardia cysts in vitro compared with the Metronidazole has shown mean percent of effect gold nanoparticles increased with increasing concentration and exposure time, so that the concentration of 0.3 mg/ml from 62% at 5 min to 96% at 180 min increased ($p < 0.05$). Also, the increasing exposure time, killing effect of gold nanoparticles at a concentration of 78% in 0.05 mg/ml to 96% at a concentration of 0.3 mg / ml greatest increased ($p < 0.05$). As a result, the concentration of gold nanoparticles in comparison with Metronidazole, cytotoxic effect of gold nanoparticles at a concentration of 0.3 mg / ml is similar to the effect of Metronidazole in the treatment of Giardia.

Conclusion: The results of this study show that gold nanoparticles at a concentration of 0.3 mg/ml can be used as an effective combination for killing Giardia cysts in vitro. Thus, future studies on laboratory animals are recommended.

Keywords: Cysts, Giardia lamblia, Gold, In Vitro

*Corresponding author:

Department of Parasitology & Mycology, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran
Email: sgholami200@gmail.com

بررسی تاثیر نانو ذرات طلا بر روی مرحله کیستی ژیارديا لامبليا در شرایط آزمایشگاهی

زهرا باوند^۱، شیرزاد غلامی^{۲*}، سهیلا هنری^۳، بهمن رحیمی اسبویی^۴، نگین توابی^۴، حامد برآبادی^۱

۱. دانشجوی دکترای داروسازی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۲. دانشیار، مرکز تحقیقات توکسیپلاسموزیس، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۳. دانشیار، گروه فارماسیوتیکس، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۴. دانشجوی دکترای تخصصی انگل شناسی، گروه انگل شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران

تاریخ دریافت: 17/6/92 تاریخ پذیرش: 13/9/92

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به اهمیت درمان بیماری ژیارديازیس در مبتلایان، به ویژه وجود مقاومت تک یاخته به داروهای مورد استفاده برای درمان، مطالعه حاضر با هدف بررسی تاثیر نانو ذره طلا بر روی مرحله کیستی انگل ژیارديا لامبليا در شرایط آزمایشگاهی (*In vitro*) انجام شد.

مواد و روش‌ها: در مطالعه تجربی حاضر کیست‌های ژیارديا از مدفوع‌های جمع‌آوری و با استفاده از روش ساکاراز 0/85 مولار تغليط و جداسازی شد. سپس نانو ذرات طلا در سه غلظت 0/05، 0/1، 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر تهیه و تاثیر غلظت‌های مختلف از آن بر حیات کیست در زمان‌های 5، 15، 30، 60 و 180 دقیقه در سه مرحله در مقایسه با گروه کنترل مورد ارزیابی قرار گرفت. اطلاعات حاصل ثبت و از لحاظ آماری تجزیه تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از بررسی نشان می‌دهد. میانگین درصد کشنندگی نانو ذرات طلا در غلظت 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر از 62 درصد در 5 دقیقه به 96 درصد در 180 دقیقه افزایش می‌یابد ($p<0/5$). همچنین با افزایش زمان مجاورت بیشترین اثر کشنندگی نانو ذره طلا از 78 درصد در غلظت 0/05 میلی‌گرم/میلی‌لیتر تا 96 درصد در غلظت 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر می‌باشد ($p<0/5$). در نتیجه با توجه به غلظت‌های نانو ذرات طلا استفاده شده در مقایسه با مترونیدازول، تأثیر کشنندگی نانو ذرات طلا در غلظت 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر تقریباً مشابه میزان تأثیر داروی مترونیدازول در درمان ژیارديا است.

نتیجه‌گیری: بر طبق نتایج حاصل از این مطالعه نانو ذرات طلا در غلظت 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر به عنوان یک ترکیب موثر جهت از بین بردن کیست‌های ژیارديا در شرایط آزمایشگاهی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. مطالعات بر روی حیوانات آزمایشگاهی توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: ژیارديا لامبليا، شرایط آزمایشگاهی، مرحله کیستی، نانو ذرات طلا

* نویسنده مسئول: دانشگاه علوم پزشکی مازندران، گروه انگل شناسی و قارچ شناسی و مرکز تحقیقات توکسیپلاسموزیس

Email: sgholami200@gmail.com

مقدمه

ژیاردیا لامبیا (*Giardia lamblia*) تک

یاخته تازگدار روده کوچک انسان می‌باشد که از تمام نقاط دنیا گزارش شده است. میزان آلودگی آن در مناطق مختلف جهان از ۱ تا ۲۵ درصد متفاوت است (۱، ۲). ژیاردیا لامبیا از شایع‌ترین انگل‌های روده‌ای در کشور ما ایران به خصوص نواحی شمال است (۳، ۴). تخمین زده می‌شود سالانه ۲۸۰ میلیون عفونت انسانی در سراسر جهان ایجاد می‌شود. ژیاردیا لامبیا، عامل ژیاردیازیس، می‌باشد که در مناطق با آب و هوای معتدل و گرم‌سیری یافت می‌شود و می‌تواند باعث بیماری اسهال (استئانوره) به خصوص در کودکان و سوء جذب روده‌ای و از دست دادن وزن شود (۲). با توجه به انتظار مقاومت انگل به دارو در کشور ما، پیش‌گیری و درمان این بیماری به ویژه در کودکان بسیار ضروری است (۵، ۶).

با توجه به تنوع ژنتیکی انگل تعیین ارزوله، کشت و تست‌های تعیین حساسیت ژیاردیا به علت تفاوت نتایج، کار مشکلی است و بیشتر اطلاعات در مورد تأثیر دارو بر تجربیات بالینی استوار بوده است. چنان‌چه درمان شیمیابی این بیماری بر اساس تجویز یکی از چهار داروی مترونیدازول، فورازولیدون، تینیدازول و کیناکرین صورت می‌گیرد که این داروها اثرات جانبی متعددی دارند و تأثیر آن‌ها قطعی نیست (۷، ۸). اثرات سرطان‌زاپی و جهش‌زاپی برخی از آن‌ها نیز در مدل‌های حیوانی گزارش شده است (۸). هم‌چنین داروهای فوق دارای خاصیت سرطان‌زاپی در زنان و بچه‌ها می‌باشند و در دوران بارداری نیز منع مصرف دارند (۹). از طرفی گزارش‌هایی از بروز مقاومت انگل نسبت به داروهای فوق وجود دارد (۹-۱۳). بنابر این مصرف این داروها به دلیل عوارض و مقاومت انگل قابل بحث است. عفونت ژیاردیازیس به وسیله کیست منتقل و شیوع پیدا می‌کند و فرم تروفوزوئیت آن در بیماران اهمیت دارد. لذا برای از بین بردن کیست و تروفوزوئیت روش‌های مختلفی پیشنهاد می‌شود که یکی از راه‌های پیشنهادی توسط سازمان جهانی بهداشت، کاربرد گیاهان و مواد خوراکی

طبیعی در از بین بردن کیست انگل می‌باشد (۱۴). علاوه بر داروهای مصرفی مترونیدازول، فورازولیدون، تینیدازول و کیناکرین در سال‌های اخیر استفاده از داروهای گیاهی جهت درمان به واسطه اثرات جانبی کم یا هیچ آن‌ها رو به افزایش می‌باشد (۱۱).

نانو ذرات طلا به عنوان ضد HIV، آنتی آنزیوژن (anti angiogenesis)، ضد مalaria و ضد درد مفاصل اعمال استفاده می‌شود. علاوه بر این با توجه به این که از نانو ذرات در زمینه‌های مختلف به خصوص در علوم زیستی و پزشکی استفاده می‌شود خواص الکترونیکی نانو ذرات طلا را می‌توان نه تنها با تغییر اندازه آن‌ها بلکه ماهیت عامل پوشش و فاصله بین نانو ذرات تنظیم کرد که این وابسته به روش سنتزی به کار رفته می‌باشد. روش‌های مختلفی برای سنتز نانو ذرات طلا وجود دارد که به دسته شیمیابی فیزیکی و بیولوژی تقسیم بندی می‌شوند (۱۳، ۱۵). کاهش شیمیابی روش کاربردی برای تهیه نانو ذرات فلزی، به روش بیولوژیکی یا سنتز نانو ذرات ترجیح داده می‌شود. طلا (Au) عنصر شیمیابی است که علاوه بر زیبایی، مانند نقره خاصیت آنتی باکتریال دارد و از این خاصیت فلز در صنعت، پزشکی و غیره استفاده می‌کنند (۲۱-۲۱). این فلز به عنوان داروی غیر الی در درمان برخی بیماری‌ها مثل آرتربیت روماتوئید و اخیراً با اثر ضد توموری و در درمان لیشمانیای پوستی به کار برده شده است (۲۶-۲۲). علاوه بر این تحقیقاتی در مورد اثر فلزاتی مثل طلا همراه با برخی داروها مثل کلروکین، پنتادیامین، کلوتریمازول و کتوکونازول به عنوان لیگاند علیه مalaria و تریپانوزومیاز و لیشمانیوز انجام شده است. نوعی کمپلکس از طلا با DNA وارد واکنش شده و در شرایط آزمایشگاهی روی رشد انگل‌های لیشمانیا مکزیکانا و لیشمانیا مازور موثر بوده است (۴، ۶ و ۱۸).

بنابر این مطالعه حاضر با هدف بررسی تاثیر (اثر کشنده‌گی) نانو ذرات طلا بر روی کیست ژیاردیا لامبیا در شرایط آزمایشگاهی (*In vitro*) انجام شد. نتایج این مطالعه می‌تواند جهت یافتن ترکیبی جایگزین در درمان انگل ژیاردیا مورد استفاده قرار گیرد که قادر معایب داروهای

دمای 28 درجه سانتی گراد برای مدت 24 ساعت انکوبه گردید. پس از آن، تولید نانو ذرات به صورت ماکروسکوپی، با تغییر رنگ محیط از زرد به بنفش و بررسی λ_{Max} با روش UV و عکس برداری با میکروسکوپ Zeta sizer (Malvern, England) تعیین گردید(13، 14 و 21).

تاثیر نانو ذرات طلا بر روی کیست: در این مطالعه غلظت‌های 0/05، 0/1 و 0/3 میلی گرم/میلی لیتر از نانو ذرات طلا تهیه شد سپس مقدار 2 میلی لیتر از هر غلظت در لوله آزمایش جداگانه آماده و به هر لوله آزمایش 10000 کیست ژیارديا لامبیا اضافه شد و در نهایت تاثیر غلظت‌های مختلف از گیاه بر حیات کیست(میزان زنده بودن) در زمان‌های 5، 15، 30، 60 و 180 دقیقه مورد ارزیابی قرار گرفت(4). برای تعیین درصد حیات کیست‌ها از روش رنگ آمیزی حیاتی کیست‌ها با ائوزین 0/1 درصد استفاده شد و هر آزمایش برای تائید سه بار در شرایط 37 درجه سانتی گراد تکرار شد. اطلاعات حاصل از مطالعه در مقایسه با گروه کنترل مثبت که حاوی کیست و مترونیدازول با غلظت 5 میلی گرم/میلی لیتر، بود ثبت گردید. در این مطالعه میانگین، درصد بقای کیست‌ها و میانگین سرعت نابودی کیست‌ها بر حسب زمان‌های انتخابی در مطالعه بروون تنی در گروه آزمون و کنترل محاسبه شده و داده‌های به دست آمده در مطالعه به وسیله آزمون تی (student-t test) و کای دو (Chi-square) با استفاده از نرم افزار SSPS و تجزیه تحلیل آماری شد.

یافته‌ها

نتایج حاصل از بررسی اثر کشنده‌گی نانوذرات طلا در غلظت‌های 0/05، 0/1 و 0/3 میلی گرم/میلی لیتر در زمان‌های 5، 15، 30، 60 و 180 دقیقه بر روی کیست ژیارديا لامبیا جمع آوری شده از افراد آلدود (ایزوله‌های انسانی) در شرایط آزمایشگاهی (In vitro) در مقایسه با کنترل مثبت (مترونیدازول) به صورت زیر بود:

مورد استفاده در درمان به ویژه اثرات جانبی داروهای شیمیایی باشد.

مواد و روش‌ها

در مطالعه تجربی حاضر کیست‌های ژیارديا از مدفوع‌های تازه آلدود (20 نمونه با شدت آلدودگی بالا) از آزمایشگاه‌های بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی مازندران جمع آوری شد. سپس نمونه‌ها با استفاده از روش ساکارز 0/85 مولار تغلیظ گردید. برای جداسازی کیست ژیارديا 10 تا 15 گرم از نمونه‌های مدفوع را با 10 برابر آب مخلوط کرده و با استفاده از گاز دو لایه صاف شدند. پس از صاف کردن نمونه‌ها محلول حاصل را در دور 400 به مدت 5 دقیقه سانتریفیوژ و رسوب حاصل را مجدداً با 10 برابر حجم آب مخلوط و با همان سرعت و زمان سانتریفیوژ و به رسوب حاصل 5 میلی لیتر آب اضافه شد. محلول فوق به 3 میلی لیتر محلول ساکارز 0/85 مولار که از قبل آماده شده بود، به آرامی اضافه گردید. سپس نمونه‌ها با دور 600 در مدت 10 دقیقه سانتریفیوژ شد. از سه لایه تشکیل شده پس از سانتریفیوژ، کیست‌ها را از بین لایه‌های اول و دوم با پیپت پاستور جمع آوری و پس از دو بار شستشو با آب مقطر برای انجام آزمایش آماده شدند. برای شمارش کیست‌ها از لام نویار استفاده شد. در ضمن نمونه‌ها را می‌توان در دمای 4 درجه سانتی گراد برای انجام آزمایشات مرحله بعد نگهداری کرد(3).

در مطالعه حاضر از نانو ذرات طلا در سه غلظت 0/05، 0/1 و 0/3 میلی گرم/میلی لیتر استفاده گردید. تهیه نانو طلا در گروه فارماسیو تیکس دانشکده داروسازی ساری با روش استاندارد انجام شد. قارچ پنیسیلیوم سیترینوم در محیط کشت مایع czapek dox broth کشت شد و پس از انکوباسیون در شیکر انکوباتور در دمای 28 درجه سانتی گراد با دور 200 rpm به مدت 10 روز، قارچ‌های رشد کرده از محیط کشت جدا گردید. سپس به 100 میلی لیتر از محیط کشت مایع (سوپرناتان)، 100 میلی لیتر محلول 1 میلی مولار کلرید طلا اضافه کرده و دوباره در

85 درصد در 180 دقیقه و در غلظت 0/3 میلی گرم/میلی لیتر از 62 درصد در 5 دقیقه به 96 درصد در 180 دقیقه افزایش یافت که بیانگر تأثیر کشنده‌گی نانو ذرات طلا با افزایش غلظت و زمان مجاورت بر روی کیست‌های ژیاردیا لامبیا می‌باشد که این تفاوت در میزان تأثیر از لحاظ آماری معنی دار می‌باشد ($p < 0.05$) (جدول 1، نمودار 1)

1- با تأثیر غلظت 0/05 میلی گرم/میلی لیتر بر روی کیست‌های ژیاردیا زنده (10000 کیست در هر مرحله) در چهار زمان متفاوت میانگین درصد کشنده‌گی نانو ذرات طلا با افزایش غلظت و زمان مجاورت از 40 درصد در 5 دقیقه به 78 درصد در 180 دقیقه افزایش یافت، در صورتی که در غلظت 0/1 میلی گرم/میلی لیتر با افزایش زمان مجاورت درصد کشنده‌گی نانو ذرات طلا از 49 درصد در 5 دقیقه به

جدول 1. میانگین درصد تاثیر غلظت‌های مختلف نانو ذرات طلا بر روی کیست‌های ژیاردیا لامبیا در زمان‌های مختلف

زمان تاثیر نانو ذره	5 دقیقه (درصد)	15 دقیقه (درصد)	30 دقیقه (درصد)	60 دقیقه (درصد)	180 دقیقه (درصد)	غلظت نانو ذرات طلا
						0/05 میلی گرم/میلی لیتر
						0/1 میلی گرم/میلی لیتر
						0/3 میلی گرم/میلی لیتر
						کنترل مثبت (مترونیدازول)
78	62	57	47	40		
85	74	65	53	49		
96	87	78	69	56		
99	90	82	78	73		

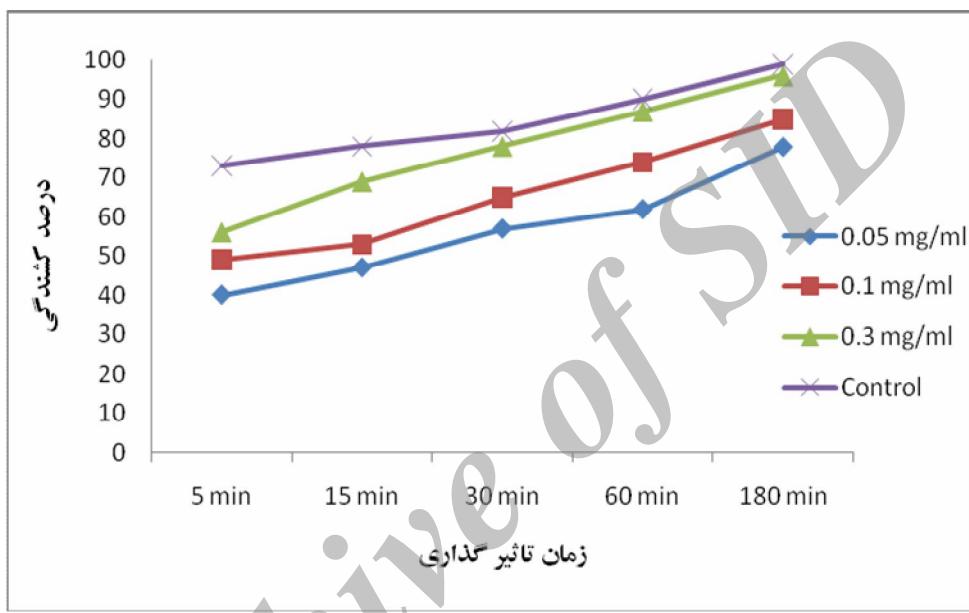
نمودار 1. میانگین درصد تاثیر غلظت‌های مختلف نانو ذرات طلا بر روی کیست‌های ژیاردیا لامبیا در زمان‌های مختلف

لامبیا با نانو ذرات طلا با میانگین درصد کشنده‌گی از 40 درصد در غلظت 0/05 میلی گرم/میلی، 49 درصد در غلظت 0/1 میلی گرم/میلی و 56 درصد در غلظت 0/3 میلی گرم/میلی در مقایسه با میانگین درصد کشنده‌گی در

2. بررسی تأثیر کشنده‌گی نانو ذرات طلا در غلظت‌های 0/05، 0/1 و 0/3 میلی گرم/میلی لیتر بر حسب زمان در مقایسه با داروی مترونیدازول (کنترل مثبت) نشان می‌دهد که با افزایش زمان مجاورت کیست‌های ژیاردیا

180 دقیقه) دارای میزان کشنده‌گی حدود 80 درصد و در غلظت 0/3 میلی مولار در 180 دقیقه 96 درصد می‌باشد هر چند در مقایسه میزان کشنده‌گی نانو ذرات طلا در غلظت 1/5 میلی مولار در 180 دقیقه با مترونیدازول این اختلاف معنی‌دار نمی‌باشد ($p < 0/05$) (جدول 1، نمودار 2).

180 دقیقه در سه غلظت فوق بیشترین اثر کشنده‌گی از 78 درصد در غلظت 0/05 افزایش یافته و تا 96 درصد در غلظت 0/3 میلی گرم/میلی مشاهده شد که این اختلاف با افزایش غلظت و زمان از لحاظ آماری معنی‌دار می‌باشد ($p < 0/05$). در نتیجه نانو ذرات طلا در حداقل غلظت موثر (0/05 میلی گرم/میلی) با افزایش زمان مجاورت (در

نمودار 2. میانگین درصد تاثیر غلظت‌های مختلف نانو ذرات طلا بر روی کیست‌های ژیاردیا لامبیا در زمان‌های مختلف

نمی‌باشد ($p < 0/05$). اما در مقایسه دو غلظت دیگر این اختلاف تا حدودی معنی‌دار می‌باشد (جدول 1). در نتیجه با توجه به غلظت‌های نانو ذرات طلا استفاده شده در این مطالعه در مقایسه با مترونیدازول که غلظت دارویی آن 5 میلی گرم / میلی لیتر است تأثیر کشنده‌گی نانو ذرات طلا در غلظت 0/3 میلی گرم / میلی لیتر نزدیک به میزان تأثیر داروی مترونیدازول به عنوان داروی انتخابی در درمان ژیاردیا لامبیا است. ضمناً نتایج این تحقیق نشان می‌دهد داروی مترونیدازول در غلظت ثابت با افزایش زمان مجاورت 60 و 180 دقیقه با کیست‌های ژیاردیا در مقایسه با زمان‌های 5، 15 و 30 دقیقه میزان تأثیر گشنده‌گی بیشتری از خود نشان داده است (نمودار 1 و 2).

3. با مقایسه اثر کشنده‌گی نانو ذرات طلا بر روی کیست‌های ژیاردیا لامبیا در سه غلظت متفاوت نتایج بررسی نشان می‌دهد که بیشترین اثر کشنده‌گی نانو ذرات طلا در غلظت 0/3 میلی گرم / میلی لیتر در 180 دقیقه (3 ساعت) 96 درصد بوده است که در مقایسه با گروه با غلظت 0/1 میلی گرم / میلی 85 درصد در 180 دقیقه میزان تأثیر نانو ذره طلا افزایش یافته است این اختلاف با توجه به 3 برابر شدن غلظت معنی‌دار نمی‌باشد ($p < 0/05$). مقایسه نتایج تأثیر نانو ذره طلا بر روی کیست‌های ژیاردیا در سه غلظت مورد استفاده در زمان‌های متفاوت با کنترل مثبت (مترونیدازول) نشان می‌دهد که میانگین اثر گشنده‌گی مترونیدازول در 180 دقیقه 99 درصد بوده است. این اختلاف بین غلظت 0/3 میلی گرم / میلی و مترونیدازول (کنترل مثبت) معنی‌دار

بحث

با توجه به این که در سال‌های اخیر استفاده از نانوذرات فلزی مانند طلا در درمان بیماری‌های انگلی شایع در انسان مانند لیشمانیازیس و ژیارديا زیس به دلیل خواص آنها به عنوان یک رویکرد جدید در تحقیقات پزشکی مطرح می‌باشد^(5, 7 و 11) در مطالعه حاضر تاثیر غلظت‌های متفاوت نانو ذرات طلا با توجه به خواص این فلز در محیط آزمایشگاهی بر روی کیست‌های ژیارديا لامبیا ایزوله‌های انسانی مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نتایج حاصل از تاثیر غلظت‌های متفاوت نانو ذرات طلا^(0, 0/1, 0/05, 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر) بر روی کیست ژیارديا در شرایط آزمایشگاهی با افزایش غلظت نانو ذرات طلا در زمان معین به ویژه 60 و 180 دقیقه میانگین درصد کشندگی بر روی کیست‌ها افزایش می‌یابد. از طرفی در این تحقیق با افزایش زمان مجاورت نانو ذرات طلا در هر یک از غلظت‌ها درصد کشندگی و تاثیر آن در از بین بردن کیست‌های ژیارديا به ویژه در غلظت‌های 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر افزایش یافته است به نحوی که بیشترین اثر کشندگی نانو ذرات طلا در غلظت 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر در 180 دقیقه (3 ساعت) به 96 درصد مشاهده می‌شود که در مقایسه با گروه با غلظت 0/1 میلی‌گرم/میلی‌لیتر 85 درصد در 180 دقیقه میزان تاثیر بیشتر است.

از طرفی مقایسه نتایج تاثیر نانو ذره طلا بر روی کیست‌های ژیارديا در سه غلظت مورد استفاده در زمان‌های متفاوت با کنترل مثبت (مترونیدازول) نشان می‌دهد که میانگین اثر کشندگی مترونیدازول در 180 دقیقه 99 درصد بوده است در نتیجه با مقایسه نانو ذره طلا با مترونیدازول که غلظت دارویی آن 5 میلی‌گرم/میلی‌لیتر است تأثیر کشندگی نانو ذرات طلا در غلظت کمتر یعنی 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر نزدیک به میزان تأثیر داروی مترونیدازول به عنوان داروی انتخابی در درمان ژیارديا لامبیا است که می‌باید در مطالعات تکمیلی در آینده به ویژه در مطالعات برونو تی (In vitro) در محیط کشت انگل بر روی تروفوزوئیت و درون تی (In vivo) در حیوانات آزمایشگاهی مورد بررسی قرار گیرد.

توجه به این که این تاثیر بر روی حیوانات آزمایشگاهی و انسان مطالعه نشده است انجام مطالعات کارآزمایی‌های بالینی نیز در این ارتباط پیشنهاد می‌شود.

هم‌چنین در سال‌های اخیر در زمینه استفاده از نانوذرات فلزی مانند طلا به عنوان داروی غیر آلی در درمان برخی بیماری‌ها مانند آرتربیت روماتوئید و اخیراً با اثر ضد توموری و در درمان لیشمانیای پوستی مطالعات محدودی انجام شده است⁽¹⁹⁻²¹⁾. علاوه بر این تحقیقاتی در مورد اثر فلزاتی مثل طلا همراه با برخی داروها مثل کلروکین، پنتادیامین، کلوتریمازول و کتوکونازول به عنوان لیگاند علیه مalaria و ترپانوزومیاز و لیشمانیوز انجام شده است. نوعی کمپلکس از طلا با DNA وارد واکنش شده و در شرایط آزمایشگاهی روی رشد انگل‌های لیشمانیا مکزیکانا و لیشمانیا مژور موثر بوده است. بنابر این بررسی تاثیر نانو ذره طلا در بر روی تک یاخته ژیارديا می‌تواند در شناخت روش‌های درمانی موثر در بیماری ژیارديا زیس در آینده با اثرات جانبی کم باشد^(5, 7). هم‌چنین در مطالعه ترابی و همکاران با استفاده از نانو ذرات طلا برای درمان لیشمانیوز پوستی حیوانی نوع روتاستایی که عامل آن لیشمانیا مژور سوش ایرانی است در مدل حیوانی با عصاره مтанولی از اکالیپتوس کامالدونیس انجام شد. در این مطالعه تجربی تاثیر دو غلظت از نانو ذرات طلا بر علیه عامل لیشمانیای پوستی سوش لیشمانیا مژور ایرانی بر روی 61 مosh بررسی شد. در این مطالعه دو غلظت 4 و 40 میکرو‌گرم بر میلی‌لیتر از نانو ذره طلا دو بار در روز به مدت 30 روز برای درمان مورد استفاده قرار گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که تعداد اماستیگوت انگل در زخم به طور معنی داری کاهش یافته است. محلول نانو ذره طلا هم‌چنین میزان مرگ موس‌ها را کاهش داده است. ضمناً در این مطالعه درصد کشندگی انگل گزارش نشد هرچند تعداد اماستیگوت انگل در زخم به طور معنی داری کاهش یافت⁽⁷⁾.

ژیارديا لامبیا عامل بیماری ژیارديا زیس در کشور ما در مناطق مختلف به ویژه شمال ایران از شیوع بالایی نسبت به سایر تک یاخته‌های روده‌ای برخوردار است. کنترل

ژیارديا(یا درصد کشنده) به نحو معنی داری به ویژه در غلظت‌های 50 و 100 میلی‌گرم بر میلی‌لیتر افزایش می‌یابد. در این تحقیق با توجه به اثر کشنده عصاره هیدروالکلی گیاه گندنا بر روی کیست ژیارديا لامبیا، گندنا را گیاهی موثر در از بین بردن کیست‌های ژیارديا در شرایط آزمایشگاهی معرفی نمودند(3).

در مطالعه حاضر بررسی تاثیر کشنده نانو ذرات طلا در غلظت‌های 0/05، 0/1 و 0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر بر حسب زمان در مقایسه با داروی مترونیدازول(کنترل مثبت) نشان می‌دهد که با افزایش زمان مجاورت کیست‌های ژیارديا لامبیا با نانو ذرات طلا میانگین درصد کشنده 56 درصد در 5 دقیقه به 96 درصد در غلظت 0/3 میلی‌مولار در 180 دقیقه افزایش می‌یابد. در نتیجه نانو ذرات طلا در غلظت موثر(0/3 میلی‌گرم/میلی‌لیتر) با افزایش زمان مجاورت(در 180 دقیقه) دارای میزان کشنده بالای در مقایسه با دو غلظت دیگر از خود نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر مطالعات مختلف در زمینه بررسی خواص ضدانگلی نانو ذرات فلزی مانند نقره و موادی مانند کیتوزان بر روی ژیارديا لامبیا به عنوان انگل انسانی در حیوانات آزمایشگاهی توسط محققین صورت گرفته است، به عنوان مثال در بررسی سعید و همکاران بر روی 200 رت، جهت تعیین اثر ذرات نانو نقره و کیتوزان و کرکیومن تحقیقاتی را روی کیست ژیارديا انجام دادند. در این بررسی ذرات نانو نقره در کنار ذرات نانو کیتوزان اثر کشنده بیشتری روی کیست ژیارديا نسبت به نانو نقره و کرکیومن و همچنین کیتوزان و کرکیومن داشت اما نه به طور 100 درصد. رات‌هایی که با مجموع هر سه ماده ذرات نانو نقره و کیتوزان و کرکیومن درمان شدند، به درمان بهتر پاسخ دادند(12). در ایران نیز بعضی از گیاهان دارویی به عنوان داروهای ضد ژیارديا مانند موسیر آویشن باریک، در غلظت 0/015 میلی‌گرم بر میلی‌لیتر، انبه در غلظت 2/2 میلی‌گرم بر میلی‌لیتر معرفی شده‌اند(28). هر چند تاثیر گیاهان دارویی مانند سیر و موسیر و آویشن یا داروهای گیاهی دیگر بر روی کیست ژیارديا در تحقیقات قبلی گزارش شده است

عفونت ناشی از ژیارديا لامبیا به ویژه در مبتلایان به گاستروانتریت در گروه‌های سنی مختلف با روش‌های درمانی مناسب به خصوص استفاده از ترکیبات داروهای گیاهی به دلیل اثرات جانبی کم و عدم مقاومت انگل نسبت به این داروها در مقایسه با داروهای شیمیایی مانند مترونیدازول از اولویت خاصی در تحقیقات برخودار است. مطالعه تاثیر خواص نانو ذرات و گیاهان بومی هر منطقه بر روی مرحله کیستی و تروفوزوئیت در تحقیقات سال‌های اخیر، توسط سازمان جهانی بهداشت و بعضی از محققین پیشنهاد شده است(27-28). در مطالعه شهابی و همکاران در بررسی اثر کشنده عصاره هیدروالکلی و انسانس گیاه زبان بر کیست‌های ژیارديا لامبیا در شرایط آزمایشگاهی پس از 60 دقیقه تماس عصاره یا انسانس با کیست ژیارديا لامبیا حداقل غلظت عصاره هیدروالکلی و انسانس زنیان 100 میلی‌گرم بر میلی‌لیتر پس 120 دقیقه 75 میلی‌گرم بر میلی‌لیتر پس از 180 دقیقه 75 میلی‌گرم بر میلی‌لیتر به دست آمد. در این مطالعه اثر کشنده هیدروالکلی و انسانس زنیان در محیط آزمایشگاه بر روی کیست‌های ژیارديا گزارش شد. در این مطالعه نتایج 180 دقیقه بعد از اضافه کردن عصاره الکلی باعث از بین رفت 100 درصد کیست‌های ژیارديا شده است که با نتایج تحقیق حاضر در غلظت 1/5 میلی‌مولار تا حدودی مطابقت دارد(24). هم‌چنین در مطالعه رحیمی و همکاران و غلامی و همکاران تاثیر غلظت‌های متفاوت عصاره هیدروالکلی گیاه گندنا و آزری که گیاهان بومی استان مازندران است با توجه به خصوصیات و ترکیبات آن دو گیاه، بر روی کیست‌های ژیارديا در محیط آزمایشگاهی مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نتایج حاصل از تاثیر غلظت‌های متفاوت عصاره هیدروالکلی گیاه گندنا و آزری بر روی کیست ژیارديا در شرایط آزمایشگاهی با افزایش غلظت گیاه در زمان معین میانگین درصد کشنده بر روی کیست‌ها افزایش می‌یابد. از طرفی در این تحقیق با افزایش زمان مجاورت عصاره هیدروالکلی گیاه گندنا در هر یک از غلظت‌ها درصد کشنده و تاثیر گیاهی در از بین بردن کیست‌های

- 2- Edrisian G, Rezaeean M, Ghorbani M, Keshavarz M, Mohebali M. Medical protozoology. Tehran:University of Medical sciences; 2008. p. 175-6.[Persian]
- 3- Rahimi-Esboei B, Gholami S, Azadbakht M. Effect of Hydroalcholic extract of Artemisia annua on cysts of Giardia lamblia in Invitro. Mazand Univ Med Sci. 2012; 22(90): 72-80. [Persian]
- 4- Gholami Sh, Kyanyan H, MobediI, et al. Intestinal Protozoan Infections in cattle breeders in rural regions of Mazandaran province in 2003. Journal of Mazandaran University of Medical Sciences. 2005; 45(14):51-60. [Persian]
- 5- Navarro M. Gold complexes as potential anti-parasitic agents. Coordination Chemistry Reviews. 2009;253(11):1619-26.
- 6- Saffar M, Ghaffari J, Salimi Sh, Kosariyan M, Khalilian A, Gholami Sh. Recurrent giardial infection in children with non symptomatic giardiasis after treatment with metronidazole. Journal of Mazandaran University of medical Science. 2002; 12(35):60-6. [persian]
- 7- Torabi N, Mohebali M, Shahverdi AR, Rezayat SM, Edrissian GH, Esmaeili J, et al. Nanogold for the treatment of zoonotic cutaneous leishmaniasis caused by Leishmania major (MRHO/IR/75/ER): an animal trial with methanol extract of Eucalyptus camaldulensis. Journal of Pharmaceutical. 2011; 1(1): 13-6.
- 8- Abdi YA. Handbook of drugs for tropical parasitic infections: CRC Press; 1995.
- 9- Falagas ME, Walker AM, Jick H, Ruthazer R, Griffith J, Snydman DR. Late incidence of cancer after metronidazole use: a matched metronidazole user/nonuser study. Clinical infectious diseases. 1998;26(2):384-8.

ولی در مراحل بعدی مطالعات تکمیلی در حیوانات آزمایشگاهی و انسان این مطالعات انجام نشده است.

نتیجه‌گیری

بر طبق نتایج حاصل از این مطالعه نانوذرات طلا در غلظت 0/3 میلی گرم/میلی لیترار به عنوان یک ترکیب موثر جهت از بین بردن کیست‌های زیاردیا در شرایط آزمایشگاهی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. بنابر این می‌توان از نانو ذرات فلزی مانند طلا نیز در از بین بردن کیست زیاردیا در شرایط آزمایشگاهی در غلظت‌های موثر جهت استفاده درمانی یا در مطالعات تکمیلی بر روی تروفوزوئیت زیاردیا لامبیا یا سایر تک یاخته‌های روده‌ای در حیوانات آزمایشگاهی استفاده کرد. هم‌چنین نتایج مطالعه حاضر می‌تواند جهت یافتن ترکیبی جایگزین در درمان انگل زیاردیا مورد استفاده قرار گیرد که قادر معایب داروهای مورد استفاده شیمیابی مانند مترونیدازول به ویژه اثرات جانبی آنها باشد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از همکاران در گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات توکسیپلاسموزیس و معاونت محترم پژوهشی دانشکده داروسازی که امکان اجرایی این مطالعه را فراهم آورده است قدردانی و تشکر به عمل می‌آید. از معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مازندران که با تصویب طرح به عنوان پایان نامه (شماره ۱۸-۹۲) با عنوان "بررسی تاثیر نانو ذرات طلا بر روی زیاردیا لامبیا در شرایط آزمایشگاهی" امکان انجام مطالعه را با حمایت و مساعدت مالی فراهم آورده است تشکر به عمل می‌آید.

منابع

- 1- Thompson R, Monis P. Variation in Giardia: Implications for Taxonomy and Epidemiology. Advances in parasitology. 2004;58:69-137.

- 19- Navarro M, Pérez H, Sánchez-Delgado RA. Toward a novel metal-based chemotherapy against tropical diseases. 3. Synthesis and antimalarial activity in vitro and in vivo of the new gold-chloroquine complex [Au(PPh₃)(CQ)]PF₆. *Journal of medicinal chemistry*. 1997;40(12):1937-9.
- 20- Tsai CY, Shiao AL, Chen SY, Chen YH, Cheng PC, Chang MY, et al. Amelioration of collagen-induced arthritis in rats by nanogold. *Arthritis & Rheumatism*. 2007;56(2):544-54.
- 21- Syed MA, Bokhari S. Gold nanoparticle based microbial detection and identification. *Journal of Biomedical Nanotechnology*. 2011;7(2):229-37.
- 22- Blanke CH, Naisabha GB, Balema MB, Mbaruku GM, Heide L, Müller MS. Herba Artemisiae annuae tea preparation compared to sulfadoxine-pyrimethamine in the treatment of uncomplicated falciparum malaria in adults: a randomized double-blind clinical trial. *Tropical doctor*. 2008;38(2):113-6.
- 23- Azadbakht M, Sajadi S, Rostami J. Giardiocidal activity of the express obtained from bulbs of three Allium species on Giardia intestinalis cysts. *Iranian Journal of Basic Medical Sciences*. 2003; 3:184-8.[Persian]
- 24- Shahabi S, Ayazi Roozbehani F, Kamalinejad M, Abadi A. Anti-giardia activity of Carum copticum on Giardia lamblia cysts in vitro. *Pejouhesh*. 2008;32(4):303-7.
- 25- Ebrahimzadeh MA, Nabavi SM, Nabavi SF, Bahramian F, Bekhradnia AR. Antioxidant and free radical scavenging activity of *H. officinalis* L. var. *angustifolius*, *V. odorata*, *B. hyrcana* and *C. speciosum*. *Pak J Pharm Sci*. 2010;23(1):29-34.
- 10- Edwards DI. Nitroimidazole drugs-action and resistance mechanisms I. Mechanism of action. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy*. 1993;31(1):9-20.
- 11- Upcroft J, Upcroft P, Boreham P. Drug resistance in *Giardia intestinalis*. *International journal for parasitology*. 1990;20(4):489-96.
- 12- Said D, ElSamad L, Gohar Y. Validity of silver, chitosan, and curcumin nanoparticles as anti-*Giardia* agents. *Parasitology research*. 2012;111(2):545-54.
- 13- Honary S, Gharaei-Fathabad E, Paji ZK, Eslamifar M. A Novel Biological Synthesis of Gold Nanoparticle by Enterobacteriaceae Family. *Tropical Journal of Pharmaceutical Research*. 2013;11(6):887-91.
- 14- Honary S, Gharaei-Fathabad E, Barabadi H, Naghibi F. Fungus-Mediated Synthesis of Gold Nanoparticles: A Novel Biological Approach to Nanoparticle Synthesis. *Journal of nanoscience and nanotechnology*. 2013;13(2):1427-30.
- 15- Alizadeh H, Salouti M, Shapouri R, Abdollahzadeh P, Nasseryan J. Antibacterial effects of silver nanoparticles on *Brucella melitensis* 16M in an animal model in Vitro. *Arak Medical University Journal*. 2012;14(7):64-70.
- 16- Boisselier E, Astruc D. Gold nanoparticles in nanomedicine: preparations, imaging, diagnostics, therapies and toxicity. *Chemical Society Reviews*. 2009;38(6):1759-82.
- 17- Reddy VR. Gold nanoparticles: synthesis and applications. *Synlett*. 2006;2006(11):1791-2.
- 18- Mukherjee P, Bhattacharya R, Wang P, Wang L, Basu S, Nagy JA, et al. Antiangiogenic properties of gold nanoparticles. *Clinical cancer research*. 2005;11(9):3530-4.

intestinalis cysts. The Southeast Asian Journal of Tropical Medicine and Public Health. 2006; ; 37(3): 24-7.

29- Gholami Sh, Rahimi-esboei B, Azadbakht M, Ziae H. In Vitro effectiveness of Hydroalcholic Chloroformic extracts from leaves of Allium paradoxum against Cysts of Giardia lamblia. 1st International and 8th National Congress of Parasitology & Parasitic Diseases in Iran. Iran, Kerman.2012.p.96.

26- Azadbakht M, Azadbakht MS. Five prevalent antiprotozoal herbal drugs. J Mazandaran Univ Med Sci. 2008; 18(67):118-32. [Persian]

27- SafarHarandi M, Dalimi A, Ghafari F. The effect of Allium Sativum on Giardia lamblia and Giardia muris Invivo and Invitro. Hakim Journal. 2007; 9 (3): 58-64.[Persian]

28- Sadjjadi SM, Rostami J, Azadbakht M. Giardiacidal activity of lemon juice, vinifer and vinegar on Giardia